

Джозеф Редьярд Кіплінг (1865-1936)
«Книга джунглів» (1893-1894) Оповідання про Мауглі

Зміст

Анкета твору	1
Характеристика героїв	2
Образ Мауглі	2
Закони джунглів	3
Джерела	3

Анкета твору

«Книгу джунглів» - збірка оповідань, у якій з 15-ти частин у 8-ми йдеться про Людське дитинча Мауглі.

1. Рід: епос

2. Жанр: оповідання

3. Головні герої:

Мауглі – людське дитинча, виховане вовками.

Батько та мати вовки

Балу - ведмідь, наставник Мауглі

Багіра - пантера. Наставник Мауглі

Каа - пітон. Дуже розумний, знає все про джунглі

Акела – вождь вовчої зграї.

Шер-Хан — кульгавий тигр, запеклий ворог Мауглі

Табакі – шакал

Бандар-логи — скажені мавпи

4. Тема – про життя хлопчика Мауглі в джунглях; його дорослішання й змужніння, усвідомлення ним важливих для життя істин; взаємини людини і природи

5. Головна думка – навіть якщо людину виховували джунглі, його місце все одно серед людей, адже людина завжди повертається до людей.

6. Сюжет. Вовча сім'я знаходить в джунглях людське дитинча і зграя приймає його, після заступництва Балу і Багіри Балу і Багіра вчать Мауглі законами джунглів, його викрадають Банделоги, але його рятує пітон Каа. Мауглі знайомиться з Білою коброю і дізнається, що таке водяне перемир'я. Мауглі йде до людей, але його звинувачують в чаклунстві, коли він вбиває Шер-Хана. Мауглі рятує джунглі від нападу рудих собак Мауглі повертається до людей.

7. Чого вчить твір. Оповідання про Мауглі вчать бути справедливим, добрим, чесним, ніколи не обманювати і не зраджувати.

8. Висновки. Кіплінг розмірковує про місце людини в природі і доходить висновку, що людина потрібна природі. Сама ж природа є основою людської цивілізації, тому ні в якому разі не можна допускати розриву між ними. Людське дитинча Мауглі, що виросло серед звірів і живе за їхніми законами, стає ніби сполучною ланкою між цими двома світами.

Життя Мауглі — це історія про пізнання людиною світу джунглів і себе як частини світу Природи. Це пізнання не тільки розумом, а й серцем.

Характеристика героїв

Батько Вовк. Вважає необхідним, щоб усі дотримувались Законів, піклується про свою сім'ю
Мати Вовчиця. Сміливо висловлює свою думку про тигра Шер-Хана та його поведінку; захищає своїх дітей; любляча мати; «Сам він утече, а от нам з нашими дітьми доведеться перебиратися звідси, коли люди підпалять траву. «Ніхто не наважувався ставати їй на дорозі, бо вона була хитра, як Табакі, смілива, як дикий буйвол, і нестримна, як поранений слон. Але голос у неї був солодший за дикий мед...»

Ведмідь Балу. Розумний, користується авторитетом серед звірів. Трохи лінькуватий, «...сонливий бурий ведмідь, який навчав вовчат Закону Джунглів, ...мав право блукати скрізь...»

Пантера Багіра. Розумна, кмітлива. «Знай, що коли-небудь ти повернешся до людей, як я повернулася у рідні джунглі

Акела — ватажок зграї. Мудрий, добрий, розважливий. «Зроблено добру справу... Люди і їхні діти дуже розумні, з часом він може стати нам у пригоді»

Шакал Табакі. Блюдолиз, робить різні капості, розносить плітки, схильний до сказу, огидний, підступний, хитрий, кмітливий. "Для такої нікчемної особи, як я, всяка обгризена кістка – вже справжній бенкет"

Тигр Шер-Хан. Полює на людську худобу, не поважає законів Джунглів, хитрий, підступний, зухвалий, боязкий. «Віддайте мені людське поріддя, інакше я полюватиму тут довіку і ви не дістанете від мене навіть кісточки. Він - людина, і я ненавиджу його всією істотою»

Образ Мауглі

Мауглі — головний герой твору, який об'єднує світ людей і тварин. Він зростає серед вовків, завдяки своїй сміливості й розуму стає володарем джунглів. «Він брат нам у всьому, за винятком крові», — говорить про хлопчика вовк Акела.

1. Портрет. Гола, смаглява дитина.... Зі слабкого немовляти він перетворився на гарного й міцного підлітка.

2. Дії героя:

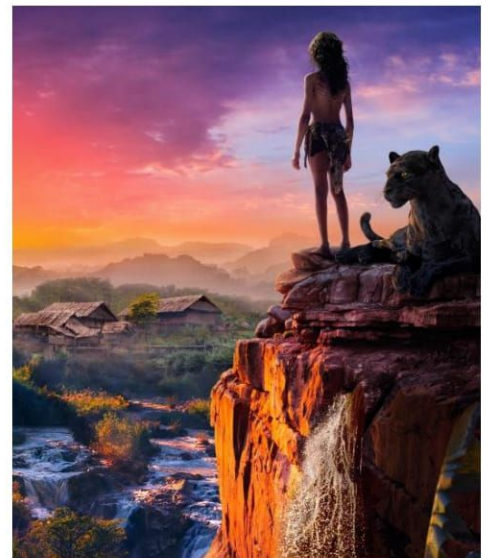
- а) битва з Шер-Ханом (сміливий, самовідданий, сповнений людської гідності);
- б) сльози Мауглі після перемоги (людяність, щирість, розчуленість).

3. Взаємини

- а) з Вовками-батьками, Багірою, Балу, Акелою — почуття обов'язку, щирість і самовідданість, благородство.
- б) Стосунки з Шер-Ханом — нетерпимий до несправедливості й підлості.

4. Ставлення до людей. Високо цінує людяність і гідність.

5. Життєва доля. Мауглі немовлям потрапив до зграї вовків. Його виховали і навчили законів Джунглів Балу та Багіра. Мауглі безпечно ріс серед звірів» він не боявся їх, всіляко їм допомагав. Але у нього був і ворог - це Шер-Хан, який хотів забрати Мауглі собі. Герой зміг

здолати грізного тигра. Покидаючи Джунглі, Мауглі розуміє, що він Людина, але на все життя запам'ятав Джунглі і зберіг любов та повагу до звірів.

Закони джунглів

Джунглі — це небезпечний, але справедливий світ, у якому існують певні закони. Тут є чіткий порядок: усі повинні жити в зграї, що підкоряється вожаку. Його влада забезпечує порядок і надає можливість вижити. Тигр Шер-Хан порушує один із найважливіших законів джунглів — не полювати на людину, за це отримує покарання: його перемагає Мауглі. Якщо люди переходять межу у взаєминах із джунглями, тварини також мстяться їм за це.

«Тигр має завчасно повідомити про зміну місця ловів».

«Закон джунглів ніколи не карає нікого безпідставно: забороняє полювати на людину».

«Вовк після одруження може відокремитися од своєї зграї; мусить привести дітей, як тільки вони підростуть, на Племінну Раду; ніхто з дорослих вовків не сміє їх чіпати».

«Якщо виникає незгода щодо прийому щеняти до Зграї, за нього мають заступитися принаймні два члени Зграї, окрім батька та матері».

«Якщо з'являється сумнів щодо нового щеняти і йому загрожує смерть, його життя можна викупити».

«Заради бика, який викупив Мауглі, він не повинен убивати і їсти худоби».

«Слово ватажка - закон для всіх».

«Віддай частину їжі кволому».

«Ніхто не має права убивати звірят».

«Ті, які візьмуться покінчити із Самотнім Вовком, мають підходити поодиноці на його вимогу».

Усі в природі рівні, тому мають допомагати одне одному, піклуватися, а не ворогувати: «ми з тобою однієї крові».

Джерела

Вікіпедія. [Книга джунглів](#)

Довідка. Дж.Р. Кіплінг «Мауглі» <https://dovidka.biz.ua/mauhli-analiz-tvoru/>

Ковбасенко Ю., Ковбасенко Л., Дячок С. Зарубіжна література. Підручник для 5 кл. акл.загал.серед.освіти — Київ: Літера ЛТД, 2022

Коновалова М.В., Паращич В. В., Фефілова Г. Є. Зарубіжна література. 5 клас. — Харків : Вид. група «Основа», 2022.

Мілянська Н. Р. Зарубіжна література: підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. — Тернопіль : Астон, 2022.

Ніколенко О., Мацевко-Бекерська Л., Рудніцька Н. Зарубіжна література: підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. — Київ: Видавничий центр «Академія», 2022

Ніколенко О., Рудніцька Н., Туряниця В., Павлікова Г. Зарубіжна література. Зошит для діагностування результатів навчання: 5 клас — Київ : ВЦ «Академія», 2022

Первак О. П., Дячок С.О. Зарубіжна література. 5 клас. Контроль результатів навчання. – Київ : Літера ЛТД, 2022

Радиш І. І. Цикл уроків з теми «Література і світ природи. Д. Р. Кіплінг. Повість-казка “Мауглі”» // Зарубіжна література в школі. - № 2 (98) січень 2009 р.